

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(„PINCZÉREK LAPJA.”)

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉHÁZISEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY.

A „Budapesti szállodások-, vendéglősök- és korezmárosok ipartársulata”-nak, az „Első magyar orsz. pinczemesterek és pinczemunkások egylete”, a „Budapesti kávéházi-segéd-egylet”, a „Szatmár-németi pinczér-egylet”, a „Székesfehérvári pinczér-egylet”, a „Szombathelyi pinczér betegsegélyző-egylet”, a „Kolozsvári pinczér-egylet”, a „Győri pinczér-egylet”, a „Révkomáromi vendéglősök és kávéosok ipartársulata”, az „Aradi pinczér-egylet”-nek, a „Szabadkai pinczér-egylet”-nek, az „Aradi vendéglősök- és kávéosok egyesületé”-nek, az „Ujvidéki szállodások-, vendéglősök és kávéosok ipartársulata”-nak és a „Miskolci pinczér-egylet”-nek

H I V A T A L O S K Ö Z L Ö N Y E .

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési ár:

Egész évre frt 6.— | Félévre... .. frt 3.—
Háromnegyedévre » 4.50 | Evnegyedre » 1.50

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VIII. ker. népszínház-utca 16. szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

HIVATALOS RÉSZ.

Nagyméltósága

TISZA KÁLMÁN úr

magyar kir. pénzügyminiszterhez

BUDAPESTEN

alázatos kérvénye

a fővárosi italméréssel foglalkozó ipartestületeknek és ipartársulatoknak

az italmérési-jövedék tárgyában készített törvényjavaslatra vonatkozólag előterjesztett sérelmeik és ezek kapcsán előadott kéréseik kegyes figyelembe vételét iránt.

Nagyméltóságú Miniszter ur!

Kegyelmes Urunk!

Súlyos, nyomasztó terhek nehezedenek az országos regálé-váltás folytán az általunk folytatott kereskedelmi és iparágainkra, melyek elviselésére minden gondosságunk és erélyünk igénybe van véve, és még így is az állammal szemben fennálló kötelezettségeinknek csak túlfeszített munka és iparkodással tudunk eleget tenni. A honfitói kötelesek tudatában hallgatagon tűrnök el a hova tovább súlyosabbnak ígérkező állapotot, ha az új italmérési jövedékről szóló törvényjavaslat egyes intézkedései a mostani kétségekkel teli állapotot, nem lenyegetnék egy reánk nézve kikerülhellen válsággal, pangás helyett zsidbada-
dást okozva.

Ugyanis mély tisztelettel alóírtak, mint a fővárosi kereskedelmi és ipartestületek, úgy társulatok képviselői valódi pietással tekintettünk a regálé megváltása tárgyában alkotandó törvényjavaslat elé, mert ezen vitális kérdés, — melytől majdnem 60 000 kereskedő és iparos család existenciája függ, — sikeres és célirányos megoldásától függött a sokszorosan és teljesen indokolatlanul zaklatott existenciánk

biztosítása és tulkapások elleni megvédése.

Pietással tekintettünk az alkotandó törvényjavaslat elé, mert magunk voltunk azok, a kik már évek során át küzdöttünk a regálé megváltásáért, és megragadtunk minden alkalmat, hogy ennek keresztülvitele mielőbb megvalósíttassék, bár megvalljuk: annak biztos tudatában és reményében tettük meg lépéseinket, hogy a megváltás a magas szeszadótól áthatva volt törvényhozó testületünk által alkotott 1848. évi IX. t. cz. szellemében az urbéri viszony megszüntetése módjára, mint egyedüli legigazságosabb mód szerint fog eszközöltetni.

Ámde mély sajnálattal kell kijelentnünk, hogy ezen jogos reményünkben nagy mérvben csalódtunk; mert habár jól tudjuk, hogy ezen kérdés gyökeres megoldása sok nehézséggel járt és tán még több akadályokba ütközött, miért is a törvényjavaslat elkészítése nagymérvű fáradtsággal volt egybekötve, ép úgy tudtuk és el voltunk készülve arra is, hogy egy ily évszázadok óta fennálló intézmény megszüntetésénél az összes érdekelttel teljes kielégítést nem nyerhetnek; de semmi esetre sem hittük azt, és nem voltunk elkészülve arra, hogy ezen kérdés törvény általi megoldása, Damokles kardját továbbra is fejünk felett *haggya függni*.

Mert a törvényjavaslatban foglaltak értelmében mi fővárosi kereskedők és iparosok az óhajtván várt felszabadulás helyett, nemcsak az eddigieknél még magasabb terhek viselésének nézünk elé, hanem a fővárostól egyszer s mindenkorra lefizetett díjért szerzett engedélyeink megsemmisítése élvezett jogaink elvonása, tekintélyes testületeink és társulataink befolyásának megszüntetése és így ezek lételének megintatása

és a kenyérszerzés veszélyeztetése által, sokaknak tönkrementése helyezettik kilátásba.

A kérdéses törvényjavaslatnak jelen szerkezetében *leendő* elfogadása esetében, fentebbi állításunkat biztosnak mondhatjuk, mert a folytonosan magasabbra rótt illetékek, pótdadó, nemkülönben az új szeszadó életbelépte óta a fogyasztás hiteles adatok szerint már 30%-al apadt, mennyivel károsabb hatású leen! az új javaslatban tervezett túlmagas italmérési adók és illetékek életbe léptetése, miután ez a fővárosban italméréssel és elárusítással foglalkozók legnagyobb részének koldusbotra jutását fogja eredményezni.

A magas kormány örökös szeméit bizonyára nem kerülte ki eddigelő sem, kereskedelmünk és iparunk sanyaru helyzete, oly sok és különféle alakban jelentkezik az, helylyel-közzel oly megdöbbentő mérvet öltött az utóbbi években, hogy szinte feleslegesnek látszik a figyelmet reá felhívni. E szomorú tény következményeinek illusztrálásul csupán azt említjük fel, hogy a fővárosi szesz italok kimérésével foglalkozó, úgy a vendéglősök is gyermekeik számára mohón gondoskodnak más pályáról, el akarván terelni őket azon ösvényről, mely gyakran a mindennapi kenyeret sem képes művelőjének megadni. Már magában véve ezen egy körülmény is feltétlenül megakadályozza iparágaink lendületes fejlődését, mert köztudomásu dolog az, hogy csak azon iparágak érhetik el a virágzás korát, a melyek apáról fiura szállva, cultussá fejlődnek. Mennyivel riasztóbbak leendnek eme pályák ezentúl, a törvényjavaslat azon intézkedésének életbeléptetése után, hogy mindenki — kibővített formulák között — kérhet és nyerhet italmérési engedélyt.

Bármely más hanyatló iparágat egy-

egy kedvező fordulat, avagy szerencsés conjunctura felemelhet és felvirágzását hozhatja létre, addig a szeszes italok kimérésével és elárusításával foglalkozó iparágaknál az ily szerencsés véletlenek teljesen ki vannak zárva, a mennyiben az e téren boldogulás egyedül ismert és meg nem változtatható tényezőknön alapszik, és minden rendkívüli esemény csak sujtólag hathat. Ilyen rendkívüli esemény a vendéglős iparágra a hazánkban utóbbi időkben oly rendkívüli módon lábrakapott phylloxera járvány, másfelől az egyéb szeszes italok kimérésével és elárusításával foglalkozó iparágakra nézve pedig, hogy az eddig is nagy mérvben felcsigázott fogyasztási adó, ujabban felemeltetett. Ezen két körülmény összejátszása az iparágainkat gyakorlókat érte a legnagyobb mérvben, a mennyiben a fogyasztási adónak ily mérvű emelése nem a fogyasztó közönséget sujtotta, — mint ezt a törvény célba vette, — hanem egyedül az ezen iparágakat gyakorlókat, a mint ezt a tapasztalat sajnos igazolja.

Mert ugyanis kis iparosaink fogyasztó közönségét a szegényebb osztály képezvén, ezzel szemben minden adó emelés daczára sem a bor, sem az egyéb szeszes italok árát — mindegyik saját existenciáját tartva szem előtt — fel nem emelheték, holott éppen az egyiknél a bor, a pálinkásoknál pedig a pálinka képezné a jövedelem forrás alapját; mert a vendéglősök jelesül az étkek kiszolgáltatásánál köztudomásulag a legtöbb esetben reá fizetnek. Ennek szigorú következménye leend az, hogy a kis iparosok továbbra is fenntarthatasság magukat, kénytelenek leendene a szeszes italok árának és az adóknak folytonos emelkedésénél, magát az árucikket megrontani, hogy maguknak és családjaiknak a mindennapi kenyeret fārasztó munka mellett megkereshessék.

Sok bajnak, sérelemnek és kellemetlenségnek eleje vétethetett volna az alkalmas segédeszközök felhasználásával, azonban mély sajnálatunkat kell kifejezni a felett, hogy oly tekintélyes testületek és társulatok, mint az általunk képviselték, a törvényjavaslat előmunkálatainál nemcsak meg nem hallgattak, hanem teljesen mellőztettek. — holott, ha mi meghallgattunk volna, legyen meggyőződve Nagyméltóságod arról, hogy valamint a fővárosnak hosszú évek során át ily tekintetben hasznos szolgálatokat tettünk, épp úgy a magas kormánynak is gyakorlatból merített tapasztalatainkkal és adatainkkal nem megvetendő szolgálatokat teljesítettünk volna.

Az eddigiekből kitűnik, hogy aláza-

tos kérésünk előterjesztésénél óvakodtunk minden túlzástól és a magas kormány figyelmét a fennforgó ténykörülmények tárgyilagossá előadásával óhajtjuk megnyerni, de egyttal megóv bennünket a csüggedéstől azon remény, hogy a magas kormány és így elsősorban Nagyméltóságod, mint az államhatalom képviselője, tapasztalt atyai gondoskodásánál fogva nem fogja megengedni, és nem engedheti meg, hogy a vidéki kereskedők és italmérő iparosok előnyére, a fővárosban lakó iparosok terheltessenek túl, vagyis, nem hihetjük, hogy a netán mutatkozó bevételi hiány a fővárosi iparosok által — a kik a nélkül is minden tekintetben aránylag nagyobb terheket viselnek — pótoltsák, és ez által csak existenciája veszélyeztessék.

Hódolat- és bizalomteljesen járulunk tehát Nagyméltóságod kegyes színe elé, hogy az alább felsorolandó sérelmeinket és az ezekkel kapcsolatosan előadandó kérelmeinket — melyek főleg a főváros viszonyaira vonatkoznak — Nagyméltóságod megszokott atyai jó indulatával pártfogásába venni, és azokat a törvényjavaslat tárgyalása alkalmával figyelmére méltatni kegyeskedjék.

Sérelmeinket, melyeknek orvoslását óhajtjuk, a következőkben terjesztjük elő:

1. Ohajtanók, hogy az állami italmérési jövedékről szóló törvényjavaslat 4. §-ában kiegészítésül felvétetnék, mikép az új italmérési engedélyek megadása és megvonásánál az alulírt ipartestületek és ipartársulatok esetről-esetre mint consultativ tényezők meghallgattassanak. Mert az ipartestületek és ipartársulatok, mint a kérdéses iparágakkal évek hosszú során át foglalkozó erkölcsi testületek, egyéni ismeretük- és szakképzettségükönél fogva hathatós segéd eszközként szolgálhatnak az engedélyek megadásával felruházott pénzügyi igazgatóságoknak, — mi által számos kellemetlenségnek vétetnék eleje, egyttal ez államjövédék behajtása is, ez uton biztosabbá válnék.

2. Sérelmesnek, tartjuk a javaslatnak az engedélyekre vonatkozó részét is, mert a főváros, mint eddigi regálé tulajdonostól, az engedélyek az általa meghatározott engedély díjaknak egyszer s mindenkorra történt lefizetése mellett szolgáltatott ki az arra jogosult egyéneknek; ugyanazért óhajtjuk, hogy a jelenleg érvényben lévő engedélyek továbbra is érvényben hagyassanak meg az engedély tulajdonosok hírtokában, és pedig minden italmérési illeték — engedély díj — fizetési kötelezettsége nélkül. Az ily engedélyek egyedül a javaslat 10. §-ában felsorolt esetekben lennének csak megvonhatók.

Ebből folyólag az italmérők részére új engedély ne adassék mindaddig, míg a javaslatban előírt arány (500 lélek után 1 italmérés) be nem következik.

Ezt annál is inkább jó lélekkel mondhatjuk, mert figyelemmel arra, hogy Budapest főváros lakossága ma napság 432,000-re tétetik, s jelenleg mintegy 2000 jogosult vendéglős foglalkozik bor, sör és pálinka mérésével, tehát minden 200 lélekre esik már is egy vendéglős, figyelembe véve már most a többi szeszes italok elárusításával és poharankénti kiszolgáltatásával foglalkozókat, mintegy 108 lélekre esik egy ily üzlet.

Eltekintve már most attól, hogy a fentebbi kimutatás szerint már is túl magas az italméréssel és elárusítással foglalkozók száma, előrelátható az, hogy a folyton emelkedő terhek folytán, a forgalom csökkenése az első években biztosan bekövetkezik. — Nem méltányos, még kevésbé jogos tehát, hogy azok mellett, a kiknek az italmérés és elárusítás a legrégebb időtől fogva szakmájuk is életfentartási forrásuk — olyanok is, mint az utóbbi időben is gyakran előfordult, u. m. tej, gyümölcsárusok, posztókereskedők, hentesek és zongorakereskedők ezen iparágakat is gyakorolhassák.

Ha pedig új engedélyek megadásának szüksége forogna fenn, az esetben is kérjük, miszerint úgy az italmérésre, mint elárusításra csakis az ezen szakmákhoz tartozó üzletemberek nyerhessenek engedélyt, és pedig annál is inkább mert:

a) A fővárosban egészen más viszonyok állanak fenn, mint a vidéken, a mennyiben a főváros italmérési jövedelmét mindig házilag kezelte és 30, 50, 125, 150, 500 frt díj lefizetése és a helybeli illetőség megszerzése mellett, oly engedélyket adott, melyek alapján az illető jogosult — a mig élt — elhalálozása esetén: ennek özvegye, sőt ennek nem létében a hátramaradt kiskorú gyermekek is gyakorolhatták az engedélyben előírt italmérést.

b) A jelenleg érvényben lévő engedélyek 375,000 frt tőkét képviselnek, mely most jelzett összeg a jogosultak által tényleg lefizettetett; a mig tehát a főváros eddigi regálé jövedelméért, beleértve az engedély díjak címén befolyt évi átlagát, is teljes kárpótlást nyert, addig a javaslat értelmében 4000 kereskedőtől és iparostól az italmérési engedély egyszerűen elvonatnék és értéktelennek nyilvánítatnék. Ezen eljárás méltánytalan sőt igazságtalan volna és oly káros következményeket vonna maga után az engedélyek ezen folytonos bizonytalansága, hogy mig egy-

részt az állam tetemes vagyoni veszteségével, másrészt az italmérők tönkreteljesítésével lenne egybekötve.

3. Legsérlemesebb része azonban a törvényjavaslatnak, mely egyúttal existenciánkat anyagilag a legérzékenyebben sújtja, az, hogy a minden hectoliter bor és sör után a vámnál fizetendő 1 frt úgy a mindennemű pálinkák, liqueurek és szesz után a 17-ik §-ban felsorolt italmérési adókon felül, még a 12-ik §-ban szabályozott italmérési illeték fizetésére is köteleztünk.

Sérlemes ez, és pedig annál is inkább, miután ezen törvényjavaslatban «italmérési illetéknek» elnevezett díj fizetés, egy általában nem illeték, hanem, mint az indoklás azt valódi alakjában bemutatja, tulajdonképpen évenként az engedélyekért fizetendő italmérési engedély díj, tehát oly díj, melyet az általunk képviselt testületek és ipartársulatok minden egyes tagja a fővárossal szemben már akkor lerótt, a midőn italmérési engedélyt nyerte, és pedig azon határozott feltétel mellett, hogy az akkor lefizetett engedély díj egyszer s mindenkorra szólott.

A javaslatnak ezen intézkedése visszaható erővel bírna ez általunk feltétlenül megszerzett joggal szemben, holott a regálejog megváltása nem egyéb, mint a főváros ez iránybani jogai és kötelezettségeinek átvállalása, s így több jog nem hármozható az államra sem, mint jogelődé a főváros birt. Miért is a javaslat 12-ik §-ában részletezett osztályozás felétlenül mellőzendő.

Mert a vámnál szedendő italmérési adó, még az esetben is, ha az kérelmünkhöz képest szállítatnék, annyit fog jövedelmezni, — az engedély díj teljes mellőzése mellett — hogy a számításnál felvett jövedelemmel tetemesen kedvezőbb eredmény fog elértetni.

Ezekre tekintettel nem lehet feladata a magas kormánynak, hogy ez uton nyerészkedjék, sem pedig az, hogy a vidéken netán mutatkozó hiányt a zárt városok által pótolta.

E mellett nem vonjuk kétségbe azt, hogy talán helyén volna, sőt méltányos is, hogy az új italmérési és elárusítási jogért folyamodók az engedélyért eleve megállapítandó engedélydíj lefizetésére köteleztessenek, ez által, a míg egyrészt az állam jogosan beszédhető és kívánható díjak birtokába jött, addig másrészt iparágaink némi tekintetben megóvatnak rohamos, tehát üdvtelen és káros hatással bíró versengésektől.

Ha pedig a magas kormány mind-ezek daczára az egyáltalán indokolatlan, és valójában jogtalan italmérési illeték fenntartásához ragaszkodnék, úgy az osztályozásnál mindenhol a ma-

ximális tételek volnának megállapítandók és pedig a javaslatból eltérőleg olyformán, hogy a legmagasabb díjosztály Bpsten 200 frtot, a legkisebb pedig 20 frtot tenne ki, mely italmérési illetékeket, mindazok, a kik bort, sört és égetett szesz folyadékokat kisebb, azaz nyitott palackokban, avagy ürmértékben ülő vagy álló vendégek számára mérnek ki, kivétel nélkül a reájok kivetett osztályt teljes összegben legyenek kötelesek fizetni.

Egyúttal pedig kérelmezzük, hogy az osztályozás megállapítása, valamint kivetésénél az általunk képviselt testületek és ipartársulatok az általuk megválasztott küldött — esetleg küldötteik által képviseltessenek.

4. Az italmérési adó tárgyában szükségesnek tartjuk, hogy a már a fővárosban pinczékben avagy raktárakban elhelyezett bor, sör, szesz és égetett szesz folyadékok után kivetendő italmérési adó tekintetében — figyelemmel arra, hogy a legközelebbi időben életbe léptetett szeszadótörvény folytán iparosaink a legnagyobb kalamitásban hoztattak s végrehajtás végrehajtást ér — a fizetés teljesítésére legalább is egy évi haladék adassék olyformán, hogy a kivetendő italmérési adó ezen időtartam alatt havi részletekben lenne törleszhető.

5. A javaslat 17-ik §-ában szabályozott italmérési adókat kérjük a fővárosban úgy a bor és sör, mint az égetett szesz folyadékokra nézve leszállítani, mert ez a fővárosban nemcsak kívánatos, hanem elkerülhetlenül szükséges, továbbá a felek zaklatásának kikerülése, úgy a kezelés egyszerűsítése szempontjából kívánatos volna, hogy a különféle égetett szesz folyadékok után 50 fok szesztartalomig egy átlagos kulcs volna megállapítandó, és pedig a szesz után szedendő adótétel arányában, ellenben a rum, kognac, arak, punsch-essencia és liqueurek után a javaslatban foglalt adótétel fenntartandó lenne.

Számításunk szerint a bor és sör hectolitere után 70 kr, a szesz után hectoliterenként 6 frt, egyéb égetett szesz folyadékok után különbség nélkül 50 fok szesztartalomig 3 frt, liqueur, punsch-essencia, arak, rum, kognac és minden 50 fok szesztartalomnál magasabb tartalmu égetett szesz folyadék után 10 frt 50 kr italmérési adó lenne szedendő.

E mellett, úgy a helybeli gyárosok, kereskedők, bor és sörárulás és kiméréssel foglalkozók jogos kívánalma lenne még az, hogy minden szesz és égetett folyadék, nemkülönben bor és sör után, melyek vámon át

ki, tehát vidékre szállítatnak, a szállítmányok után vissztérítés (restitutio) kedvezményében részesíttessenek, és pedig akként, hogy mindennemű szesz és égetett szesz folyadék után, csakis a szesz után a behozatalnál fizetendő italmérési adótétel magassága arányában, a bor- és sörnél a befizetett adótétel magasságában téríttessék meg.

Ezen most előterjesztett kérelmünk nemcsak méltányos, hanem jogos is, mert ha a restitutio kedvezményében nem részesíttünk, úgy a versenyt a nyílt helyekkel szemben egyáltalán nem állhatjuk ki, miután azok a fővároszhoz képest felényire sincenek megterhelve, miért is áruikat olcsóbban adhatják.

A most előadottak támogatására az alább felsorolandó adatokra hivatkozunk. Ugyanis a főváros vámterületén belül az utolsó 3 évi átlag szerint, a kivitel és az ipari, úgy házi célokra elhasznált szesz italok leszámításával fogyasztott:

300,000 h. bor 70 kr	210,000 frt.
130,000 h. sör 70 kr	91,000 frt.
50000 h. szesz 6 frt	300,000 frt.
100000 h. elf. foly. szesz 3 frt	300,000 frt.

Összesen tehát 631,000 frt italmérési adó folynék be az általunk javaslatba hozott kulcs szerint; ehhez hozzáadva a liqueurek stb. utáni különbözetet, mintegy 15,000 frt és az új engedélyek után engedély díj czimén biztosan reménylhető 20,000 frtot, összesen tehát 666,000 frt jövedelem lenne biztosítva az állam részére.

Ennek ellenében a főváros tényleges jövedelme ugyancsak az utolsó 3 év átlaga szerint volt:

regalé adó czimén	334,604 frt
engedély díj »	45,240 frt
Összesen	379,844 frt

leszámítva a tervezett kezelési költséget 20%-kal

Marad tehát	303,876 frt
-------------	-------------

melynek megváltási összege

6.077,520 frt	
A 70 évi törlesztési terv szerint a törlesztési összeg tőkében	86,822 frt
az első évi kamatok	303,876 frt
összesen	390,698 frt

ehhez hozzáadva az évenként restitutio czimén vissztérítendő

100,000 frtot

főösszeg 490,698 frt, minek folytán tekintettel arra, hogy az általunk kimutatott évi jövedelmi főösszeg 660,000 frtot tesz ki, marad tehát minden törlesztések fedezése után az államnak tiszta jövedelemképpen, mint felesleg 175,302 frt, ehhez járul még a kültelki fogyasztási ösz.

szeg, mely szintén tetemesen növelni fogja, mihez képest ezen felesleg azon arányban, a mily arányban a tőke törlesztetik, évről-évre tetemesen növekedni fog, és pedig annál is inkább, miután a zárt városokban az adótételek befolyása teljesen biztos. Ennélfogva a javaslatban a szesz után kimutatott 11 frt 15 kr szeszadónak 15 frtra leendő emelése a fővárosban teljesen indokolatlan.

6. A második és harmadik §§-okban szabályozott kimérés és kis mértékben való elárusítás tekintetében óhajtjuk, miszerint a vendéglősök és korcsmárosokon kívül azon fűszer, vegyes és kiskereskedők — illetőleg szatócsoknak, a kik jelenleg u. n. utczánati bormérés vagy palaczkokban bor- és sörárulási engedéllyel bírnak, a bornak és sörnek kis mértékbeni elárusítása továbbra is meghagyassék; azoknak pedig, a kik u. n. korlátolt pálinkamérési engedéllyel is bírnak, úgy, mint eddig, ezentul is engedjék meg az égetett szesz folyadékoknak kisebb mértékbeni elárusítása mellett, álló vendégek (vevők) részére a poharankénti kiszolgáltatása is. Ennek megengedését a főváros területén annál is szükségesebbeknek látjuk, mert, hogy a most jelzett iparágak existenciájukat fenntarthassák, kénytelenek minden kigondolható árucikk elárusításával foglalkozni, s még a mellett is ezen üzleteknek évenként 10%-a megy tönkre.

7. A bor és sör elárusítására nézve a korcsmáros-ipar érdekében szükségesnek tartjuk, hogy a bornak és sörnek álló vagy álló vendégek részére leendő kiszolgáltatása csakis az ez idő szerint ily engedéllyel bírónak engedjék meg, ellenben a czukrászoknak a kiszolgáltatás csakis kis poharakban, a kávéoknak és kávémérőknek pedig a bor- és sör kiszolgáltatása nem kisebb, mint $\frac{7}{10}$ -ed literes palaczkokban engedhető meg. A törvény életbeléptetése után, ha más iparágakkal foglalkozók olyamodnának, a bor- és sör elárusítási engedély csakis pecsételt, vagy lemezzel ellátott palaczkokban volna megengedhető.

8. Sérelmesnek tartjuk a helyiség változtatása tekintetében a javaslat 7. §-ának azon intézkedését, hogy ez egyedül a pénzügyigazgatóság bejegyzésével történhetik, mert, ha ezen § ily értelemben továbbra is fenntartatnék és nem módosítatnék, úgy ez a legkülönneműbb zaklatásoknak külforrása lenne, miért is kérelmezzük ezen szakasznak oda leendő módosítását, mikép a helyiség változtatása, vagyis az üzlet áthelyezése, mint ed-

dig az a fővárosi italmérési szabályzatban kifejezést nyert, a pénzügyigazgatóságnál bejelentendő.

A szakasznak a javaslat értelmében fenntartása esetében iparosaink részint a háztulajdonosok önkényének, részint rossz üzletmenetnél, a helyhez kötöttségénél fogva a teljes tönkremenésnek lennének kitéve.

Mert ugyanis a helyiségváltást újabb üzleti helyiségnek kibérlése, kell, hogy megelőzze, már pedig, ha ily kibérlésnél a pénzügyi igazgatóság engedélye előbb kikérendő, megtörténik az, mint ez a fővárosban nagyon is ismeretes dolog, hogy a czélba vett helyiséget más bérlő ki, de meg azon káros következménye is lenne, hogy iparosaink az általuk bérelt helyiségeket mindaddig fel sem mondhatnák, míg nem az újonnan kibérlendő helyiségre vonatkozó engedély a pénzügyigazgatóság által megadatik, miért is ily módon ezen kényszerhelyzet egyes háztulajdonosoknak tulkapásokra és zaklatásokra szolgálna alkalmul, a mi minden egyesnek, de különösen azoknak, a kiknek nagyobb béreltei és befektetései vannak, rendkívül károkat okozna.

9. Nemkülönbén sérelmesnek tartjuk a javaslat 10-ik §-ának b) pont alatti azon intézkedését is, melynél fogva, ha az italmérési illeték, vagy italmérési adó fizetésére kötelezett fél tartozását az esedékesség beálltával, vagy a megintés kézbevételestől számított 15 nap alatt ki nem fizetné, tőle az engedély megvonatik. Ez irányban óhajtánók, hogy ezen intézkedés oda módosítatnék, mikép ily esetekben büntetesképen a késedelmes jogosultnak üzlete záratnék be azon időpontig, míg nem tartozásának eleget tett.

10. A javaslat 48-ik §-át is, mely az emberi élvezetre alkalmatlanná tett denaturált szeszekre vonatkozik, kérnők odamódosítani, hogy az eczetgyártásra szükségeltnek kivételével, a fűszer-, vegyes- és kiskereskedők, illetőleg szatócsoknak, a kik, ha a szesz italok kisebb mértékbeni elárusításával foglalkoznak is, a denaturált szesznek elárusítása szintén engedélyeztessék.

Mert azon szesznek, mely technikai és házi czélokra szükségeltetik — denaturálása oly büzös szerekkel történik, mikép azt az élvezetre szánt italokkal összetéveszteni egyáltalán lehetetlen; de tudva mindenki azt, hogy az új törvény teljes szigorával sujtatnék az esetre, még ha lehetséges volna is a tévedésbe ejtés, feltétlenül kerülni fogná. De meg különben is a szesznek asztalosok, más iparok, valamint házi czélokra való elárusításával a jelzett szakmák a legrégibb időktől fogva foglalkoztak

és foglalkoznak, de a nagy közönség érdekében is van, mely az ily denaturált szeszt házi czélokra használja és jóformán krajczáronként vásárolja, hogy a jelzett üzleteknek ezen elárusítási joga továbbra is fenntartassék.

11. Nemkülönbén óhajtánók visszaélések elhárítása czéljából, hogy mindazok, a kik arra vonatkozó jogosultság nélkül az égetett szesz folyadékoknak nagyobb mértékbeni gyártásával foglalkoznak, szintén pálinkamérőknek tekintessenek.

12. Ugy kívánatos volna az is, hogy a mindennemű szesz italokkal házalás, vagyis a szesz italoknak, mint bor, sör és égetett szesz folyadékoknak megrendelés ürügye alatt vidékről behozatala, s magánosokhoz kihozása és eladása szigoruan eltiltassék.

13. Mulhatlanul szükségesnek tartjuk, hogy a törvényjavaslatban oly pont vétessék fel, a mely azon esetre intézkedjék, a midőn a jogosultak közül bárki italmérési engedélyét — a gyakorlat időleges megszüntetése folytán visszamutatja, hogy mily időközön belül kell annak az üzlet folytatólagos gyakorolhatása szempontjából újabb kiadását kérelmezni, a nélkül, hogy italmérési engedélyét elveszteni. Szerény véleményünk szerint azon időtartam volna elfogadandó, mely a fővárosi italmérési szabályrendelet 12-ik §-ában nyer kifejezést, vagyis két év.

14. Közös óhajtásunk, hogy a törvényjavaslat tárgyában alkotandó végrehajtási rendelet készítésekor megválasztandó tagjaink által meghívassunk és így hosszú évek során át szerzett tapasztalatainkkal hathatós szolgálókat teljesíthessünk.

15. Végül még egy, a mai kornak egyáltalában meg nem felelő intézmény, ugyanis a »transitó pinczék« beszüntetését kérelmezzük,

Mert, habár ezen intézmény a régi időben, a midőn még a közlekedési eszközök, főkép az összekötő vasúti hid hiányzottak, tán indokoltnak látszott, azonban ezen intézmény további fenntartását a nagy mérvben előhaladt közlekedési eszközök mai napság indokolatlanná, sőt teljesen feleslegessé teszik. Jelen alázatos kérelmünk hivatását túlhaladná annak taglalása, hogy a »transitó pinczék« mily csorbát ejtenek az állam jövedelmében, s csupán arra szorítokunk, mikép felhívjuk Nagyméltóságod figyelmét arra, hogy ezek nyomása alatt iparunk lendületes fejlődése teljesen képzelhetlen.

A midőn ezen most felsorolt sérelmeink, másrészt méltányos és jogos óhajaink orvoslását és egyes figyelembevételét Nagyméltóságod pártfogá-

sába ajánlanánk; egyúttal alázattal esedezünk alólírott ipartestületek és ipartársulatok nevében Nagyméltóságodnak, mint m. kir. pénzügyminiszternek:

Méltóztassék az általunk felsorolt, s minden irányban indokolt kérelmeinket a törvényjavaslat tárgyalása alkalmával nagybecsű figyelmére méltatni, s a törvényjavaslat illető helyein kérelmünkhöz képest a szükséges módosítások — illetőleg pótlásoknak és kiegészítéseknek kegyesen helyt adni.

Mély tisztelettel maradván Nagyméltóságodnak alázatos szolgálói:

Gundel János,

a bpesti szállod. vend. és keresk. ipart. elnöke.

Adler Károly,

a fővárosi szesz- és likörgyárosok elnöke.

Bátori Mihály,

a budapesti kávéos ipartársulatának elnöke.

Diviaczky János,

a kis- és középkeresk. társulatának elnöke.

Fleischmann L. M.

a bpesti likörgy. és pálinkamérők társ. elnöke.

Freyberger Pál.

a dunántúli polg. keresk. testületének elnöke.

Gagitser János.

a budai szatócok ipartársulatának elnöke.

Kainar Rezső,

a főv. kávéos és kávémérők ipartársulata elnöke.

Kramer Miksa,

a fővárosi szatócok ipartársulat elnöke.

Weisz Mór,

a III. ker. szatócok ipartársulat elnöke.

Prokesch Antal,

a budai vendéglősök, bor- és sörmérők ipart. elnök e.

Közgyűlés.

A regále megváltása ügyében f. hó 5-én délután a fővárosi regále-jogot gyakorló kereskedők és iparosok egyetemes gyűlést tartottak a Vigadó nagytermében, a hol ez alkalomból négy száznál több fővárosi polgár gyűlt egybe.

Az egyetemes gyűlésen képviselve voltak: a fővárosi szesz- és likörgyárosok testülete, a budapesti kávéos ipar, a kis- és középkereskedők, a likörgyárosok és pálinkamérők testülete, a dunántúli (budai) polgári kereskedelmi testület, a budapesti szállodások, vendéglősök és kereszmárosok ipartársulata, a budai szatócok ipartársulata, a fővárosi kávéosok és kávémérők ipartársulata és a III. kerületi szatócok ipartársulata. — Az egyetemes gyűlés, elnökül Diviaczky Jánost, jegyzőjéül ifj. Ács Károlyt választotta meg. Az elnök hosszabb beszédben ismertette a szesz italok kímérésével foglalkozóknak ama sérelmeit, a melyeket a regále megváltásáról szerkesztett új törvényjavaslat rejti magában. Főlemlítette, hogy hét évvel ezelőtt éppen ők ohajtották egy regále-váltási törvényt alkotását, most azonban a már elkészült törvényjavaslattal szemben állást kell foglalniok. Ők a regále-megváltást a 48-diki törvények szellemében remélték, olyképp, hogy a vele járó terheket az összlakosság fogja viselni, épügy, mint a földtehermentésnél, arra ellenben nem számítottak hogy ez újabb teher az adófizető polgárságnak csupán egy osztályára fog nehezedni. A tetszéssel fogadott beszéd után a jegyző felolvasta a pénzügyminiszterhez intézendő terjedelmes kérvény szövegét, a mely 11 pontban sorolja föl az érdekeltek sérelmeit. E pontok közül a lényegesebbek a következők: Kivánatos a törvényjavaslatnak oly

rányu módosítása, hogy az italmérsi engedélyek kiszolgáltatásánál az ipartestületek és társulatok hallgattassanak meg. Minthogy a főváros, mint regale-tulajdonos eddig az italmérsi engedélyeket egyszer s mindenkorra fizetendő díj lefizetése mellett adta ki, ohajlandó, hogy a már meglevő engedélyeket az illetőktől ezentul se vonják meg, és minden további díj nélkül birtokukban maradjanak. Új engedély addig nem lenne kiadandó, míg a törvény által kontemplált 500 lélekre eső egy italmérés aránya helyre nem áll. Igen sérelmes az új törvényjavaslat amaz intézkedése, hogy az italmérsőktől a hektoliterenkint fizetendő vámon kívül italmérsi illeték is szedetik, a mely pedig lényegében nem egyéb, mint italmérsi engedélydíj. Ha ez azonban mégis meghagyatnék érvényben, az illetékosztályozás maximuma 200 forintban volna megállapítandó. A fűszerkereskedőknek és szatócoknak az italoknak kis mértékben való kiszolgáltatása, valamint a korlátolt pálinkaméréseknek a poharankint való kiszolgáltatás továbbra is megengedendő lenne. Bornak és sörnek ülő vagy álló vendégek részére való kímérése csakis az erre engedélyvel bíróknak engedessék meg; a cukrász az italokat csakis poharakban, kávéházak pedig $\frac{7}{10}$ -nél nem kisebb palackokban nyújthassák. Az italmérsék helyiségváltoztatásánál mellőzendő a pénzügyigazgatóság engedélye; elegendő az egyszerű bejelentés. A szesz italokkal való hűvelés megtiltandó. Végül kívánatos volna a transito pinccék beszüntetése. A jelen voltak éljenzéssel fogadták e pontokat, a melyeket magukéivá tettek. Ditrich, Cserven és Holzner József felszólalásai után az egyetemes gyűlés Adler Károly, Bátori Mihály, Diviaczky János, Fleischmann L. M., Freyberger Pál, Gundel János, Gagitser János, Kainar Rezső, Kramer Miksa és Weisz Mór tagokból álló végrehajtó bizottságot választott, mely e kérvényt már át nyújtotta a pénzügyminiszternek.

Die Konfiskation der Schankrechte.

Es ist eine unsere Verhältnisse charakterisirende Thatsache, dass gegenüber dem Ministerialentwurf über die Ablösung der Regalien wohl Stimmen laut wurden, welche sich über die Verletzung der Interessen der Regalienbesitzer beklagten, dass aber von der Bewegung der Schankberechtigten, welche sich gegen den ihnen drohenden materiellen Ruin richtet, bisher in der öffentlichen Meinung wenig Notiz genommen wurde.

Und doch verdient der ministerielle Entwurf eben von diesem Standpunkte die weitestgehende Beachtung. Die Konfiskation erworbener Rechte und die Monopolisirung des Schankgewerbes kommt in demselben zum Ausdruck.

Es ist bekannt, dass in der Hauptstadt die Schankgewerbelizenzen bisher in der Weise verliehen wurden, dass der Betreffende an die Hauptstadt als Regalienbesitzerin, ein für allemal eine Lizenzgebühr entrichtete. Er kaufte hiemit ein lebenslangliches Recht, welches überdies nach dem bestehenden Regalienstatut in den Besitz seiner Witwe oder seiner minderjährigen Kinder übergieng. Für die ausgeschänkten Getränke aber mussten die Schankberechtigten noch eine jährliche Regalsteuer entrichten, welche in der Höhe von 20—1000 fl. nach einem von einer gemischten Commission alljährlich festgestellten Schlüssel auf die Einzelnen ausgeworfen wurde.

Der ministerielle Entwurf plant nun die

Ablösung der Regalien und der mit denselben verbundenen Schankrechte in der Hauptstadt in einer Weise, in welcher das Schankrecht der Lizenzinhaber einfach konfiszirt wird, denn anders kann die geplante Neuerung nicht genannt werden. In Hinkunft sollen nämlich nach dem Entwurf, alle Schankrechtbesitzer ihre erworbenen Lizenzen ohne jede Entschädigung zurücklegen, welche ihnen wohl neuerdings ertheilt wird, jedoch mit der damit verbundenen Last, hierfür eine jährliche Lizenzgebühr von 50—500 Gulden an die Staatskasse bezahlen zu müssen. Das auf Lebensdauer und zwar auf Grund eines bilateralen Vertrages von dem bisherigen Regalienbesitzer, der Hauptstadt, erworbene Recht wird somit vernichtet und die bisherigen Lizenzinhaber in ihrem Privatrechte auf das Empfindlichste verletzt, indem sie für das schon einmal erkauften Recht in Form der jährlich wiederkehrenden Lizenzgebühr eine neue, sehr beträchtliche Kaufsumme zu entrichten haben werden.

Die Regierung begnügt sich aber mit dieser Rechtsverkürzung noch lange nicht. Sie bezweckt, den Schankrechtsbesitzer nicht nur in einer ungerechtfertigten Weise dem Staate tributpflichtig zu machen, sondern sie trachtet auch, denselben in eine persönliche Abhängigkeit von ihr zu bringen. In dem Entwurf ist nämlich die Bestimmung enthalten, dass die Finanzdirektion, welche in der Hauptstadt die alten Lizenzen gegen neue umtauscht, dieselben nach Ablauf von drei Jahren dem betreffenden Besitzer in formell motivirter Weise entziehen kann. Ein solcherart der betreffenden Finanzbehörde freigegebenes Recht der Entziehung eines Gewerbes, auf welchem die ganze materielle Existenz des Lizenzinhabers und seiner Familie beruht, kann wohl vom parteipolitischen Standpunkte einer Regierung, niemals aber vom wirthschaftspolitischen Standpunkte motivirt werden, denn dasselbe bedeutet in der Praxis eigentlich nichts anderes, als dass die materielle Existenz eines nicht kleinen Theiles der erwerbenden Klasse einfach von den Launen und von den persönlichen Neigungen der Finanzbehörde abhängig gemacht wird. Von welchen Folgen eine solche Massregel im praktischen Leben begleitet sein wird, das dürfte heute wohl auch noch den leitenden Kreisen im Finanzministerium unbekannt sein, denn dieselben dürften sich kaum jene verheerenden Wirkungen auf wirthschaftlichem Gebiete vor Augen gehalten haben, die daraus entstehen müssen, dass der Erwerb einer ganzen Berufs-kategorie der Stabilität entrückt und zum Theile unmöglich gemacht wird.

Man begnügt sich jedoch im Finanzministerium auch damit nicht, dass der Getränke-Ausschank auf diese Weise einfach zum Gegenstande des Monopols, die Inhaber von Schanklizenzen aber zu willenslosen Sklaven der Finanzdirektion gemacht werden, sondern man thut durch Einführung einer enormen Schanksteuer auch noch dem Schankgeschäfte selbst Abbruch, indem man hiedurch den Konsum wesentlich herabmindert und somit die Rentabilität des Schankgeschäftes schmälert. Es soll nämlich nach dem ministeriellen Entwurf in Hinkunft von jedem Hektoliter Wein 1 fl., von Bier 1 fl., von Branntwein fl. 4.50, von Liqueur fl. 8 und von Spirit fl. 15 Schanksteuer an der Mauthschranke eingehoben werden. Nach den statistischen Ausweisen bedeutet dies eine Einnahme unter diesem Titel von beiläufig 1.5 Millionen Gulden für den Staat, wogegen die

Hauptstadt bisher an sogenannter analoger Regalsteuer im Ganzen eine Summe von fl. 330.000 eingehoben hat, welche Summe nach Abzug der 20 perzentigen Regiekosten auch zur Basis der Ablösung genommen werden soll. Der Staat wird also im Falle der Ablösung eine fünffach grössere Summe einheben, als er faktisch seinem Rechtsvorgänger, dem früheren Regalbesitzer der Hauptstadt vergütet und und ausserdem fruktifizirt er noch auch die Verleihung der Schankgewerbelizenz auf das Höchste, indem er von den Inhabern derselben eine jährliche beträchtliche Lizenzgebühr und obendrein, unter dem Damoklesschwerte der Lizenzentziehung, noch ein tadelloses, parteipolitisches Betragen fordert. Wahrlich man müsste lachen, wenn es Einem nicht so schauerlich ernst zu Muthe wäre angesichts der wirtschaftlichen Devastation, welche solcherart geplante Massregeln im Gefolge haben müssen. Es befinden sich beiläufig viertausend Personen in der Hauptstadt, welche sich mit dem Ausschank von Getränken gewerbsmässig befassen. Wenn der ministerielle Entwurf in seiner jetzigen Fassung zum Gesetze erhoben wird, so ist die Existenz dieser viertausend Personen vernichtet und der Willkür der Finanzbehörden preisgegeben. Die Vereinigung der Interessenten hat deshalb in würdiger Weise gegen eine derartige Verletzung ihrer erworbenen Rechte und Gefährdung ihrer materiellen Existenz Stellung genommen, und erst gestern sprach eine Deputation derselben bei dem Herrn Finanzminister und bei dem Herrn Staatssekretär im Finanzministerium vor, um die Berücksichtigung einer Petition zu fordern, in welcher dieselben um die Respektirung der erworbenen Schankrechte und um die Herabminderung der geplanten Schanksteuer ansuchen. Wir wissen nicht, welche Beachtung die Regierung diesem gerechtfertigten Verlangen schenken wird; nach unseren bisherigen Erfahrungen können wir keine allzugrosse Vertrauensseligkeit den diesbezüglichen Entschlüssen unserer Regierung entgegenbringen. Allein wenn es der Regierung ernst darum zu thun ist, mit der Ablösung der Regalien dem wirtschaftlichen Leben neue Kräfte zuzuführen, nicht aber die vorhandenen zu lähmen und zu vernichten, so wird sie Abgang nehmen von der rücksichtslosen Preisgebung der gewerblichen Interessen der Schankberechtigten. Die Steuerkraft seiner Bürger. In einer Zeit, in welcher die Regierung fortwährend nach neuen Steuerquellen ausspäht, um das ins Schwanken gebrachte finanzielle Gleichgewicht des Staatshaushaltes herzustellen, kann es nicht ihre Aufgabe sein, die Steuerkraft eines nicht unbedeutenden Theiles seiner Bürger zu untergraben und zu vernichten.

Johann Gundel.

A debreczeni pinczerek betegsegélyző- és ápoló-egyletének választmányi ülése.

A debreczeni pinczerek betegsegélyző- és ápoló-egyletének választmánya szept. 28. ülést tartott. Jelen voltak: Privitzer József elnök, Hecht Izidor pénztárnok, Than Gyula jegyző, Krausz Dezső számvizsgáló biz. tag.

Választmányi tagok:

Lendelbauer Kálmán, Rosenberg Simon, ifj. Szarka István, Steidl Ferencz, Kemény János.

Elnök: Délután 3 órakor a szokásos üdvözléssel az ülést megnyitja és a mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasását kéri.

Jegyző felolvastván a jegyzőkönyvet, az kifogástalannak találván, 3 választmányi tag által hitelesített.

Elnök előterjeszti ama 2 havi számadást, melyet az elmaradt gyűlés miatt nem volt alkalma a választmánynak megvizsgálni, mi most megtörténvén a számadás hitelesítést nyert. A számadás a következő eredményt tünteti fel:

Augusztus havában bevétel 38 frt 95 kr, kiadás 25 frt, maradt 13 frt 95 kr.

Szeptemberben bevétel 31 frt 10 kr, kiadás 5 frt, maradt 26 frt 10 kr.

Ezután elnök tudomására hozza a választmánynak, hogy az elhunyt Poppe Bélát, kit az egylet felgyógyulási szempontból Gleichenberge küldött, még halála előtt is 20 frt segélyben részesített, mi tudomásul vétetett a választmány által.

Krausz Dezső előterjeszti, hogy az elhalt Poppe Béla (ki egyletünknek is buzgó választmányi tagja volt) özvegyének egyletünk részéről a legmélyebb részvétünket fejeztük ki és kéri azt jegyzőkönyvbe venni.

A részvétnyilatkozat kézbesítésével egy 3 tagu küldöttség bízott meg, melyben részt vesznek Rosenberg Simon, ifj. Szarka István, Kemény János választmányi tagok.

Ezután Rosenberg Simon három választmányi tag megválasztását kéri, miután 2 eltávozott és egy elhunyt.

Krausz Dezső: Szerintem közgyűlés dolga lesz a választmányi tagok megválasztása.

Rövid vitalkozás után október 15-ére egy rendk. közgyűlés megtartása határozatott el.

A jelenlegi gyűlés főpontja tulajdonképen a következő volt:

A július havában tartott választmányi gyűlés alkalmával Erős Jakab alelnök indítványozta, hogy készítsünk egy új gyászlobogót, mivel a régi már nagyon kopott. Ez indítvány a választmány által nagy lelkesedés közt elfogadtatott. A gyászlobogó készítése iránt a szükséges intézkedésekkel St. F. és Kiss Sándor választmányi tagok bízottak meg, de a megbízottak ennek eleget nem tettek, mit St. F. azzal indokolt, hogy ő nem intézkedhetett egyedül, miután Kiss Sándor eltávozott a városból.

Rosenberg Simon előterjeszti, hogy ezen intézkedéssel bizzuk meg az alelnököt, mivel ő volt az indítványozó.

Ugy az elnök, mint a választmány helyléssel fogadta az indítványt, s a gyászlobogó készítésének elintézésével Erős Jakab alelnököt bízott meg.

Több tárgy nem lévén, elnök 5 órakor az ülést bezárja.

R. S.

Szomoru való.

1887. év márczius hóban Budapesten tartott országos vendéglős értekezleten körülbelül 200 vidéki vendéglős a Budapesti vendéglős ipartársulat felhívására megjelent és kimondotta az országos vendéglős szövetekezést; de fájdalom máig is alig van több vidéki tagja a 200-nál, pedig Magyarországon körülbelül van 25 ezer vendéglős és korcsmáros. Most hogy az állam a regále megváltást kimondotta és maholnap az országgyűlés fogja törvényesen

is szentesíteni: érezzük hiányát ez intézménynek, mely hivatva van iparunkat megvédeni azok ellenében, kik azt iparnak elismerni vonakodnak.

A regále megváltása azt hittük forduló pont lesz iparunk életében.

Reméltük — s látták szellemi szemünk — a jobb jövőt, de óh fájdalom! beteljesedett:

»Selten kommt was Besseres nach.«

S mi kiket legközelebről érdekel a dolog — készületlenül állunk a Damokles kardjához hasonló törvényjavaslattal szemben.

Hol vagy te közöny, mely megváltó nagy munkák egyedüli megölője voltál, nem szándékozol most — talán még nem késő — ördögi munkádat abban hagyni?

Hála az isteni gondviselésnek, mely nem hagyott bennünket árván, gyámoltalanul elveszni.

Megadta nekünk a »Bpesti szállodások-, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatát,« mely munkálkodása által halhatatlan érdemeket szerzett magának iparunk életében.

Ha lesz eredménye a javaslat megváltoztatásának, úgy az érdem egyedül és kizárólag az övé.

S nem válsz kövé te vidék, hogy közönyödön a legszentebb ügy is hajótörést szenvedett?

Nem ébred fel lelkiismereted alélt közönyéből?

Nem sietsz rohanva jelentkezni, hogy az orsz. szövetség mielőbb megalakuljon?

Szomoru való!

De nem csüggedek!!

Bizom az isteni igazságosságban, bizom benned Vidék, hogy felkelsz nagy álmaidból és tömegesen jelentkez a belépésre.

Mily eredményeket lehet vala elérni, ha az ország vendéglősei nevében lehet beszélni, s mit akkor, mikor egy város jajdul fel közös ügyünk érdekében.

Azért fel! Tömörüljünk a zászló alá, melyet iparunk büszkesége a budapesti ipartársulat lobogtat. Segítsük e zászlót diadalra. Ébredjünk, még nem késő.

Walter Károly
tővisi vasuti vendéglős.

A nyulós borokról.

Ki ne ismerné azt a régi adomát, midőn az egyszeri legátus, vendégeskedés közben, bicskát kért a tiszteletes urtól, hogy a bort elvág-hassa, midőn a poharat szájától elveszi. E klasszikus adoma régisége bizonyítja, hogy már őseink is ismerték a nyulós bort. Különösen az alföldön van a borok e betegsége elterjedve, hol a jeles kerti vinkók nyulósdása ugyan nem igen zsenirozza sem a házi gazdát, sem vendégét, legfeljebb egy viczet mond rá, mint a legátus; de azért mégis el-

mondom, hogyan lehet az ilyen borokat kúrálni.

A boroknak e betegsége minálunk meglehetősen gyakori, de szerencsére alaposan és biztosan gyógyítható, bármilyen nagymérvű legyen az.

A nyúlós bor olajszerű, nyálkás; ha csapon eresztik nem zörög, hanem zajtalanul folyik, akár a kulimász. Mint többnyire minden borbetegségnek, úgy ennek is apró, csak nagytövegen látható gombácska az okozója. E betegségre leginkább a cersavban szegény borok hajlandók, mit bizonyít azon körülmény, hogy a cersavban bővelkedő vörös borok ritkán szoktak megnyulósodni. Ha tehát fehér borainkat is hagyjuk must korában legalább 24 óráig a cersavdus törkölyön erjedni: elejét vesszük a nyulósodásnak. De ez esetben 24 óránál tovább ne hagyjuk a fehér mustot a törkölyön, mert nagyon sötét és fanyar ízű lesz és egy más betegségnek, a megtörésnek tennők azt ki. Lehet e betegségnek más oka is, ilyen a hiányos erjedés, esekély szesztartalom és igen nedves évjárat.

A nyúlós bor gyakran magától is megjavul a beállott utóerjedés következtében. De mint-hogy a praktikus borkezelő többnyire nem szokta tudni, hogy a sok közül melyik az oka a betegségnek: nem czélszerű ezt bevárni, hanem mihelyt észre vesszük, gyógyítandó.

A kisebb mérvű nyulósodás gyógyítható egyszerű lehozás által. Ez esetben a lehozás nem fejtőgéppel, vagyis zártan, hanem nyíltan, sajtárral történjék; mert itt éppen azon körülmény a gyógyszer, hogy a levegő a bornak minden részecskéjével érintkezzék. Még hatásosabb e műtét, ha a csapra egy locsoló rózsáját huzunk vagy minden sajtár bort tisztá nyírfaseprővel jól felverünk.

Ha a nyulósodás nagyobb mérvű, úgy energikusabb szerhez kell folyamodni. Ilyen például a cersav (tannin), aminek hiánya szokott leginkább a baj kulforrása lenni. Minden hektoliter borra 8-10 gr. cersavat veszünk s azt egy liter cognac vagy jó minőségű kozmaolajmentes szeszen feloldva adjuk a borhoz. A hozzáadást czélszerű derítéssel összekötni. A derítést, mint közönségesen, vízahólyag vagy tojásfehérjével eszközöljük. Derítés után 10-13 napra, midőn a bor megtisztult, lehozuk.

E műtétnél czélszerű, lehetőleg tiszta cersavat használni; ha pedig ilyenhez nem jutnánk, magunk is készíthetünk a szőlőmagból, mely tudvalegőleg dus cersavtartalommal bír. Az eljárás a következő: Minden hektoliter borra 300 gr. kirostált szőlőmagot veszünk azt előbb tiszta vízben megáztatjuk, hogy az idegen anyagok leoldódjanak róla; azután lehetőleg apróra megtörve, 2-3 l. cognacban vagy szeszen állani néhány napig, azután a keveréket vászonruhán átszűrjük. Ha nincs szándékunk mindjárt használni, úgy eltehetjük azt jól bedugaszolt palaczkokban.

Rombai Dezső.

Budapest főváros törvényhatósági bizottságának

folyó hó 10-én délután 4 órakor tartott rendes közgyűléséről.

A napirend tárgyalása előtt **Gundel János** biz. tag, ipartárusatunk elnöke, a következő interpellációt intézte a polgármester urhoz: T. közgyűlés! Közludomású dolog, hogy a regale beváltásáról szóló törvényjavaslat már el van készítve és a legrövidebb idő alatt tárgyalás alá kerül, továbbá, hogy az új italméresi törvényt 1889. január elsejével életbe

léptetni óhajlják. Főpolgármester közbeszól: Még nincs törvény.) Tudtommal törvény lesz. (Közbeszólás. Csak törvényjavaslat.) Ezen törvényjavaslat által nemcsak egyedül a főváros, hanem egyszersmind annak polgárai és főképen az italméréssel foglalkozók érdekei nagy mértékben vannak érintve. A törvényjavaslat áttanulmányozása folytán azon meggyőződést szereztem, hogy a főváros jövedelme veszélyeztetve van, míg ellenben az italmérők terhei sokszorosítva lesznek. Az italmérők italméresi engedélyét, melyet az illetők a fővárostól egyszer s mindenkorra megszereztek, ezen új törvényjavaslat egyszerűen megsemitíti és feleseréli azt, egy a magas pénzügyi igazgatóság által kiállítandó engedéllyel, mely azonban három év lefolyása után elvonható lesz.

Azonkívül követeli az új törvényjavaslat, hogy az engedéllyel bírók, kik engedélyüket egyszersmindkorra megszereztek, ugyan azon czímen és osztályozás után, egy évről-évre megállapítandó összeget fizessenek és pedig az első osztályban 500 frtot és az utolsó osztályban 50 frtot.

Az ezeidig a főváros által osztályozás után vezetett regalé-adó, a jövőben italméresi adó czímen fog behajtatni, és pedig oly mérvben, hogy 330,000 forint helyett legalább is 1¹/₂ millió lesz elérve.

Számtalan család existénciaja ezen intézkedések által kockáztatva van.

Tisztelt közgyűlés! A főváros feladata az én nézetem szerint, saját érdekeit első sorban megóvni, de egyszersmind kötelessége is, polgárai jóléte felett örködni és azoknak érdekeit is megvédeni.

Az én tudtommal ez irányban a főváros részéről ez ideig mi sem tétetett; az új törvényjavaslat pedig a törvényhozás által, még a budget tárgyalása előtt lesz tárgyalva. Ha az egyszer törvénynyé válik, hiába lesz minden ellenkezés és kötött kézzel kell fogadnunk azt, a mit a törvény nyújt.

Bátor vagyok tehát az igen tisztelt polgármester urhoz a következő kérdést intézni: Van-e tudomása a szóban forgó törvényjavaslat tartalmáról és nem tartja-e szükségesnek, különösen tekintettel az idő rövidségére, a fővárosi italmérők érdekeinek e törvényjavaslattal szemben való megóvására, a kellő intézkedéseket sürgősen megtenni s egy bizottságot kiküldeni, mely a nevezett törvényjavaslatot beható tanulmány tárgyává téve, szükség esetében a rögtön összehívandó közgyűlésen a szükséges javaslatot előterjessze. Vagy ha az idő rövidsége ezt nem engedi, a tanács ezen bizottság javaslata alapján a szükséges intézkedéseket azonnal foganatosítsa.

Kamer Mayer polgármester ez interpellációra válaszul kijelenti, hogy a tanács ez ügyet behatóan fogja tárgyalni és lehetőleg két hét alatt előterjesztést tesz a közgyűlésnek. Gundel ur valamint a közgyűlés tudomásul vette a választ.

CSARNOK.

B. K. Esztergom.

A »Vendéglősök Lapja« szerzetreméltó szerkesztője, lapja utolsó számában, a szerkesztői üzenetek között a fenti megszólítással adta tudtomra, hogy nincs megelégedve a »sűrűn« emlegetett munkatárssal, és a megszólítás után ezt kérde tőlem: Miért hallgatsz? Sohasem olvastam azelőtt szerkesztői üzeneteket, de mióta a Pesti Hirlapban az üzeneteket valaki (csak nem a szerkesztő?) oly

érdekesen tudja leírni, mindig kotorászok a lap végén levő üzenetekben, és richtig, most az egyszer nekem is szólt onnét valami. Hogy miért hallgatok? Ezer és egy ok miatt, sok volna azt kedves szerkesztő ur leírni, és hidd meg valamennyi ok alapos volna, De legfőbb okom rea az, hogy kilogytam a témaköb. Próbáltam én már ebben a lapban érdekünkben annyit összeírni, hogy azt hallottam innen is onnan is, tán »faczér« ez a B. K., hogy annyi ideje van az ujságírásra? No ezzel nem törődtem, de »faczér« se voltam. Máskor meg azt kellett (okos emberektől) zsebre vágnom, megbolondult ez a B. K.? Mit feszeget olyan kérdéseket, mint a borralvaló, képesítés eszméje, magyarosítás, stb. stb. Ezek és sok más után én is azt kérdeztem magamtól, édes eszem helyén vagy-e, hogy ezek az ugynevezett urak azt mondják, bolond vagy? Természetes, mi a szélsznek írjak én annyi okos embernek, a ki meg nem akar írni, csak öndicsőítőt dicshymuszokat, a mit azonban e lapokban nem szoktak kiadni. De családik mindenki, ha aü hiszi, hogy én tele vagyok keserü szemrehányással; hát csak velem történt az, hogy ignoráltak? Dehogy. Megtörténik az minden a nyilvánosság terén szereplő férfival, és a tól egészségesebb. Ha az mind napvilágot látott volna e lapok hasábjain (némelyek látták) a melyek ellenem és czikkeim ellen a szerkesztőhöz irattak, a regula szerint lett volna vagy egy tuczat párbajom, de hogy nem közlötték, megmaradt 24 pár kemény frankfurti »ohne Kren« az éhez emberiségcsillapítására, a melyek szintén valami. Próbáltam eleinte az élezlapokban örökös németsejben sinylödő nem nagyon kedves kollegáimat megrajzoltatni, a mint feszitenek ékes székszereikkel és savanyu magyarságukkal, hát egyszer csak jön két gyanus kölsejü, de még gyanusabb belsejü kollega, hogy így amugy, ezért helyt kell állni. Szivesen uraim, de időt es helyt tudassanak segédeimmel. Megtörtént, kimentünk két fiakeren (a minthogy dukál is) a Hermina-kápolna mellé, orvosnak jól tudom egy közös barátunkat vittünk ki, a ki akkor hallgatta a második év kurzusát az »állatgyógyintézetben«, azonkívül roppant barátja volt a pinczereknek a sok »polyáért«, ő volt szives felállítani, biztosra vette a megsebesülést, mert egy meglehetősen nagyságu »harapó fogót« (a golyó kivevésére) meg egy kötőféket (bizonyosan a kinjaiban örülesi rohamot kapó sebesült) megfékezésére hozott magával. A két ellenfél felállításával megkezdődött a komikum netovábbja. A pisztolyokat kezünkbe adták, én csak mosolyogtam, barátaink a két fiakert oldalt 300 lépésnyire felállították, mi ketten (ellenfelek) mindenik oda álltunk a fiaker háta mögé, nem bírtam tovább magamba fojtani a nevetést, bevártam a harmadik tapsot és mindenikünk lött — csütörtököt, az ellenfelem elkezdett futni, hogy nem bírtuk megállítani, mi ott maradtunk, neveltünk, a hogy csak bírtunk. Ilyen volt a kezdete az én írkálásomnak, a miknek én sohasem tulajdonítottam nagyobb horderőt, de tán mások még annyit sem. Most tehát irtam kedves szerkesztőm bolondságokat, jövőre (ha tudok) irok okosságokat ily czímmel: »Ferkó bácsi a bakter.«

B. K. Esztergom.

Egy új házaspárnak üdvözlétül.

(Kissé elkésett üdvözlét.)

E napokban mintegy egész véletlenül került kezembe a Vendéglősök Lapja októberi száma, melynek tartalmát oly mohón olvas-

tam, mint a száraz növény, mely magába szívja a rég ohajtott jótékony esőt, mely után annyira epedett. Véletlenül mondom, mert bizony innen-onnan majd egy éve a lap színét sem láttam, hogy miért? lehet, hogy a mester tagadta meg a tanítványát, vagy a tanítvány mesterét. (Hogy a tanítvány nem tagadta meg mesterét, — bizonyítják e sorok.) A lapban egy Hymenbirt pillanték meg, melyet sehogysem tudtam elhinni, és vagy ötször olvastam újból újra, hogy: Novotny Laura kisasszonyt mult hó 20-án vezette oltárhoz (Gömöri Gyula vendéglős Aradon. Ha nem ismerném e lap jól értesültségét, biz én most sem hinném.

E Hymenbirt úgy hatott rám, mint arra ki véletlenül megy el a lutris bolt előtt, nem is gondolva, hogy ő is tett az utolsó huzásra, egyszerre csak oda pillant a kitett számokra, és ott látja a maga számait pirosban. Csodálkozik, örül is. En is így jártam. Ha sohasem bizonyodott be ama közmondás, hogy a házasságok az égben köttenek, e házasságnál nagyon is bebizonyodott.

Valahányszor Aradra kerültem, (pedig az életben nagyon sokat!) nem tudom, hogy honnét jön, de én e magyar Golgothát annyira kedvelem, hogy szinte bánkodom, ha egy évben legalább egy-két napra is nem láthatom; ha oda jövök a Novotny bácsi vendéglőjét egy napra sem kerülhetem el, úgy járok oda akár haza, nem csak én, de akárki is; itt vendég és vendéglős között oly bensős viszony van, mint a régi magyar urifogadókba, hol a vendéglős mint egy páter familiáris lett tekintve, és a vendégek mind az ő gyermekei volnának. Vendég és vendéglős kölcsönösen tisztelik és szeretik egymást, ott elbeszélnek egymásnak örömet, búját, baját. Novotny bácsi a magyar fogadósok igogazabb típusa, tetőtől-talpig derék magyar ember, családi életében, becsületben, jellemében puritán; és e híres városban mindenki által faj- és rangkülömbőség nélkül tisztelve és becsülve. És a milyen igaz és jó a szíve és tiszta a jelleme, olyan a bora. Valóságos mása az ő kedves és szeretetreméltó neje, olyan igaz alföldi magyaros menyecskét a magyarok istene igazán csak jó kedvében teremthet, és a milyenek a szülők, olyanok az ő kedves gyermekeik, hiába az alma nem esik messze a fájától. Itt eszenbe jut hős Hunyadi János, midőn az ő dicsőséges fiát Mátyást lovaggá ütötte, azt mondta neki akkor: Külömb légy fiam apádnál, a körülötte álló tanak tagadólág rázták fejüket, hogy az már nem lehet, és a nagy Mátyás király bebizonyította, hogy igen is lehet, adja az ég, hogy az ő kedves gyermekeiknél is beteljesedjenek ama közmondás.

E nyáron, midőn Aradról elutaztam és e jó néptől elbucsuztam, Laurácskától egy vettem bucsut, ha jövőre visszajövök! Főköztö alatt lássam. Mosolygva intett tagadólág és mondá: messze van az én kérőm nagyon, Isten tudja mikor hozza el a gölyt. Akkor mondám el neki a következő mesét: Dióéreskor az angyalkák fön az égben diót esznek, melynek héja szinaranyból van és azt aranyos bicskával bontják föl, és leszórják a héját a földre, a dió egyik fele nő, a másik fele férfi, és ha a földön így egymással találkoznak, hát akkor lesz belőlük egy boldog pár. Ime az én mesém milyen hamar beteljesedett!

A Kossuth-csárda tulajdonosa pedig: Gömöri Gyula, annak a nemesen érző irigylesre méltó Laurácskának, irigylesre méltó legboldogabb férje. Ezen ember, ki a maga egyszerűségével és páratlan szorgalmával oda tudta vinni üz-

letét, hogy az ma, az aradiak legvigabb és magyarosabb csárdája, melynek terebélyes fái alul csak úgy hangzik éjjelente a szép magyar dal. Ide hiába jön a henczegő uracs linyáskodni, e helyt azt nem ismerik. Itt mást mint igazi alföldi magyar szalonnát és magyar turót nem kap az ember, és hozzá hamisítatlan tiszta italu bort.

Van ennek a csárdának egy különös specialitása is, mely sehol egy vendéglőben sem fordul elő az országban, nem tartozik ugyan e sorok közé, de ha már a csárdát magát említem, e ritkaságot nem hagyhatom főlemlítés nélkül: ez pedig nem más, mint egy nagy fekete tábla, mely ott lóg a sentés mellett és tele van folyton rajzolva különféle Hieroglifekkel és szarkaláb betűkkel, melynek értelmét hiába kuaatja az abba be nem avatott halandó. Minden egyes vendég, ki a csárdába belép és egy félmesszelybort rendel és azzal asztalhoz ül, már akkor neve ott van a táblán a Hieroglifek köze rajzolva, hogy mennyit iszik mindenki, nehogy a csárdás valahogy egy félmesszelylyel is becsapódjék.

En a ki kíváncsi voltam a magam nevére, hogy az hogy írodik kínai nyelven, megadtam egyszer az árát nagyon. Egy napon vagy 20-szor jöttem-mentem a csárdában, annyiszor rendeltem magamnak egy fél liter bort, és a hányszor újból jöttem, annyiszor más-más szarkaláb jelezte a nevem. Kíváncsiságom vége pedig az lett, hogy én leírtam magam a sárga földig, és voltam is azóta még többször is ott, de biz én maig sem tudom, hogy miként írodik a nevem kínai nyelven.

Sok családapa vehetne példát Novotny bátyánktól, ki leányának oly fényes nevelést adott, ő is oda járatta gyermekeit és ott nevelteté, mint akármelyik előkelő nagy család, a budai angol testvérek zárdájában, sok éven át nevelteté ott kitünően. És mégis e művelt és nemesen érző leányt egy egész egyszerű embernek adja feleségül, nem mint ama nagy-zási hőbortban szerencdők, kik csak a magasabb körökben keresik a nagyságos vőleket, kiknél csak a pénz a főerde. Tekintette gyermeke igaz boldogságát, midőn ez egyszerű embernek adta feleségül, ki nek külsége nem a mai divatos ficsurok után van szabva, de belseje igaz és becsületes, ki képes a már boldog menyecskének mind ama reményeit teljesíteni, melyet játszópajtásnőivel a zárda szűk falai közt magának festett. Én is teljes szívemből kívánom a boldog házaspárnak, hogy leljék föl igaz boldogságukat ott a csárda terebélyes fái alatt, úgy mint azt szerelő szívük ohajtja, nekem pedig engedje meg a Mindenható, hogy mentől előbb eldalolhassam ott ama szép fák egyike alatt, hogy: Csárdabeli szép asszony-nál, bort iszik a szegény bojtár.

i. r.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Szálloda átvétel.** Pattermann Vincze Debreczenben előnyösen ismert fiatal kávé, a debreczeni »Korona« szalonnát bérbe vette, s azt a mai kor igényeinek megfelelően berendezve, f. évi nov. hó 1-én nyitja meg. Sok szerencsét kívánunk részünkről az új üzlethez.

— **Markusz Márton** szatmári szállodás szak-társunk a »Honvéd«-hez címzett ottani sör-csarnokot f. hó 1-én átvette s azt egy nagy teremmel kibővitve és átalakítva a kor kívánalmainak megfelelően fényesen berendezve f. hó 15-ikén megnyitja. Ismerve Markusz Márton barátunk előzékenységét, fardhatlan

gondosságát és aldozatkészségét, a régi sör-csarnok az ő vezetése alatt egy a magasabb igényeknek is megfelelő üzletté alakul át. Jó és ízletes konyhája, kitünő italai, előzékeny és gyors kiszolgálás, szolid és mérsékelt árak mellett minden törekvése oda irányul, hogy az üzletet felvirágoztassa és a nagy közönség igényeit kielégíthesse.

— **Komaromban** az »Arany hordó« vendéglőfogadót K o k a s István ottani volt kávéháztulajdonos vette át.

— **Fürdő-vendéglő átvétel.** Leitschuck Jakab volt budapesti és bajai vendéglős szak-társunk bajai szállodájának eladásával a harkányi fürdő-vendéglőt bérlette ki.

— **Ujvidéken** a »Fehér hajó« szállodát V á s á r h e l y i Zsigmond vette bérbe.

— **Marosvásárhelyen** Végh Károly vendéglős új üzletet nyitott.

— **A debreczeni pinczerek betegsegélyző és ápoló-egylete** ma okt. 15-én közgyűlést tart, melynek lefolyásáról jövő számunkban kimerítő tudósítást hozunk.

— **Székesfehérvárt** a Jakaby-féle vendéglőt Bauer József várpalotai nagyvendéglős vette át. A várpalotai »Korona« vendéglőfogadót pedig Unger Sámuel vette bérbe.

— **Megszökött pinczér.** Beszterczéről (Erdély) értesítik lapunkat, hogy valami Krámpf Viktor nevű pinczér, ki az ottani »Magyar Király« vendéglőben mint éthordó volt alkalmazva, míg Koloszar Imre főpinczére Budapesten járt, az alatt 148 forint megszőkött. Krámpf Vikort a kolozsvári Auspitz-féle helyszerző intézet küldte Beszterczére. Személyleírása: közep termetű, vörös haju, éles néző. Beszél magyarul és németül.

— **A mohai Agnes forrás viz.** A Brüsseli nemzetközi kiállításon a hazai összes ásványvizek közül a g y e d ü l a mohai Agnes-forrás hazánk ezen kedvelt szénsavdus savanyu vize lett dísz okmánnnyal kitüntetve. Midőn erről örömmel emlékezünk meg, melegen ajánljuk t. szaktársainknak a sok idegen ásványviz helyett a kitünő »Agnes« forrás vizet. Kizárólágos főraktárosa: É d e s k u t i L. ur. Budapest, Erzsébet-tér 7. sz.

— **Vendéglős** ipartársulatunk tagjai legutóbbi összejövetelüket K u k o v e t z Mátyás vendéglőjében, majd Reitter György urnál tartották meg. A legközelebbi társasösszejövetel pedig Bégrisch Nándor urnál leendő megtartva.

— **A debreczeni nagyerdői bérlét ügyében** e hó 18-án a város már negyedszer fog árlejtést tartani. A város okulván azon, hogy bérlőt fogni eddig nem sikerült, hajlandó bizonyos aldozatokat hozni. E nemű sürgetéseink tehát hatottak. A város ugyanis elvállalja, hogy a fürdőház javítására, átalakítására — még a jövő nyári idény előtt — 9000 forint fordít, e mellett a Dobos-pavillont is ki fogja tataroztatni. Az árlejtési hirdetményt a napokban tették közé, s remélhetni, hogy most már fog akadni bérlője.

— **Egybekeles.** Erős Jakab debreczeni fiatal kávé és a debreczeni »Pinczér-egylet« ügybuzgó alelnöke nov. 6-ikán vezeti oltárhoz Friss Jakab szilágycsehi kereskedő szép, művelt leányát Sarolta kisasszonyt. Aldás kísérje tiszta szerelemből kötendő frigyüket.

— **Reinprecht Alajos** a Margitszigeti vendéglők bérlője, legutóbb egy a maga nemében ritka hangszert talált fel. A hangszert szabaddalmaztatni fogja s első példányát ipartársulatunk tagjainak legutóbbi társas összejövetelén mutatta be, hol a szaktársak őt zajosan megéljenztek. Reinprecht ur találmanya a párisi Floit-harmonika után készült. Énekre a

zongoránál sokkal czélszerűbb és használhatóbb.

— **Üzleti hírek.** Mezei Mór legutóbb a székesfehérvári vasuti vendéglő főpinczéri állását foglalta el. Ugyanott a »Magyar Király« szálloda főpinczéri állását Fridl János volt hévvasi főpinczér vette át.

— **Felhívás.** Mindazon hátralékos előfizetőinket, kiket hátralékaik beküldésére már többszörönként felszólítottunk; ezáltal utóljára kérjük fel hátralékaik mielőbbi beküldésére s egyszersmind értesítjük őket, hogy tartozásaik ki nem egyenlítése esetén lapunk legközelebbi számában névszerint fogjuk őket felszólítani, követelésünk behajtásával pedig ügyvédünket bízunk meg.

A kiadóhivatal.

Minden borkezeléshez szükséges anyagok, és pedig: *viza-hólyag, bor-zamat* (Weinbouquet), *borderítőpor* (Klärungspulver) úgy *porok a bor savanyúságának megszüntetésére*; továbbá *tökéletesen ártalmatlan borfestékek, glicerin, gelatin, kénlapocskák* nemkülönben *parafa-dugók* és palaczkokra való *cinn-esipkák* (Kapseln) a legjobb minőségben s legdusább választékban kaphatók:

Watterich Arnold ur kereskedésében **Budapest, Dohány-utca 1. szám a.** Árjegyzékek és kezelési jegyzék **ingyen**

Alle Bedarfsartikeln zu Wein-Manipulation, wie: *Hausenblase, Weinbouquets, lörungspulver, unschädliche Weinfarben, Einschlag Gelatine, Stoppeln, Glycerin, Zinnkapseln* etc. in besten Qualitäten billigst bei

WATTERICH ARNOLD **Budapest, Preiscourante und Manipulation**
Tabakgasse Nr. 1. (Huszár-ház). **gratís**

Löwinger M.

vegyi tisztító, műfestő és posztónyíró-intézet

Budapest, Gyár IX. Viola-utca 40. Fiókuzlet VI. Andrassy-út 4.

Vegyileg tisztít és fest férfi és női ruhákat, szőnyegeket, butorszöveteket, terítőket, függönyöket és egyáltalán mindenféle szövetneműeket.

Vidékről érkező megbízások szintén gondosan és pontosan teljesíttetnek. — Telefon.

Kiváló tisztelettel

LÖWINGER M.

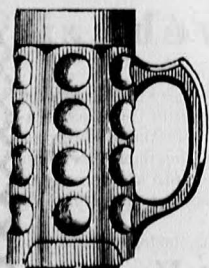
Kossuch János

üveg- és edény-gyáranak raktára

Budapest, IV. Várház-körut 6. sz.

Ajánlja: közönséges, sajtolt és met-szelt **üvegáru, köedény, porcellán- és egyéb agyagáru,** végre hazai gyártmányu ablaküveg, készletét tömeges és részletes eladásra.

Gyártmányai kitűntetésben részesültek:
Londonban: 1852.
Bécsben: 1873.
Szegeden: 1876.
Párisban: 1878-ban.

Ajánlkozás.

A francia nyelv tanítására ajánlkozik egy francia születésű, a magyar és francia nyelvben tökéletesen járt *nyelvtanár*, ki hajlandó volna Budapesten a vendéglősök család-tagjait étkezési ellátásért a francia nyelvben tanítani. Bőveket e lap kiadóhivatalában.

Szálloda bérbeadási hirdetmény

Gelsei Gutmann Isidor nagybirtokos tulajdonát képező, Ungvár városában a régi sörház telkén ujonnan épült szálloda folyó évi november 1-től bérbe adatik. Miről bérelni kívánók azon megjegyzéssel ériesíttetnek, hogy csupán azok ajánlatai kik az üzlet terjedelmének megfelelő tőke birtoklását kimutatni képesek, fognak a versenynél figyelembe vételni és hogy a részletes feltételek a tulajdonos ügyvédje dr. Preusz Adolf ungvári lakos ügyvédi irodájában tudhatók meg.

Vera-forrás

Véghelesen, Zólyomgyéjében.

Magyarország kitűnő új savanyuviz

kapható

BRÁZAY KÁLMAN

nagykereskedőnél és főraktárosnál

Budapest, IV., Múzeum-körut 23.
a vidéki városokban és minden nagyobb fűszerkereskedésben, valamint a forrás kezelőségénél vasut-, posta- és távirtda-állomás Véghelesen Szlatna (Zólyomgyéjében).

A véghelesi „VERA“-forrás, vizét Dr. Lengyel Béla egyetemi r. tanár és az ásványviz vegyelemző intézete igazgatója elemezte és szénasava alkalis vasas savanyuviznek találta, a mely tisztasága nagy mennyiségű szénasavnatrium, szénasavas és szénasavas mész tartalma által, a legtekintélyesebb orosok véleménye szerint, **gyomorba-joknál, tulságos gyomorsav, gyomorégés, gyomorgöres, idült gyomortakár, idült hörg- és gégehurtnál, vérszegénység, (sápkór) és ebből eredő idegeségnél, görvélykór, hólyaghurut, hughomoh és hughyó stb.** bajoknál igen előnyösen használható, valamint **üdítő viznek** is egyedül, borral vagy cagnakkal stb. keverve, kitűnően megfelel, a bort nem festi.

A modern elvek szerint berendezett forrás, közvetlenül a trachyt sziklából fakad és igen bővizű; szerves anyagtól és talajviztől egészen ment, s a környék lakosai emberemlékezet óta mint a legkiválóbb gyógyvizet és nédít italt élvezik.

A töltögetés nem mint más ilyen forrásnál vagy savanyuviz kutaknál szivattyuzás, hanem közvetlen az erős lefolyás által történik. Az üvegek a lehető legjobban vannak dugaszszlva és töltögetésük a leggondosabban.

(Utánnymot nem díjaztatik).

Hirdetések

főlvétnek a

kiadóhivatalban

Népszínház-utca 16.

Magy. kir. Államvasutak
Üzletvezetőség Kolozsvár.
21854 III. szám.

A magy. kir. államvasutak Nagyvárad állomásán f. évi december hó 31-vel megürülő vendéglői üzlet bérbeadása iránt ezennel nyilvános pályázat nyitattik.

Ennélfogva felhivatnak minadazok, kik a nevezett vendéglőt bérbe venni óhajtják, hogy szabályszerűen bélyegzett és a kellő bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat

folyó évi november hó 15-ig

a m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőségéhez ezimezve benyújtják.

Az ajánlat lepecsételt borítékban küldendő be és a boríték következő felirattal látandó el: „**Ajánlat a nagyvárad vendéglő bérletére.**“

Az ajánlattevő köteles bnatpénzkepen 300 azaz háromszáz osztr. ért. forintot készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtő pénztáránál f. évi november hó 14-ig letétbe helyezni, vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni, különben ajánlata figyelembe vételni nem fog.

A jelzett vendéglő bérletére vonatkozó feltételek, a kolozsvári üzletvezetőség forgalmi osztályában megteudhatók.

Kolozsvár, 1888. október 10.

Az üzletvezetőség.

Szálloda bérlet.

M.-Szigeten, amely város vasuti végállomás, a főtér legforgalmasabb és legdiszesebb helyén a megyeház, törvényszék, erdőigazgatóság, adófelügyelőség, adóhivatali jogakadémia közelében egy nagy épület jövő évi májustól kezdve

szállodának bérbeadandó.

A bérlet tárgyai: 20 **vendégszoba** első emeleten (kivánatra több is) és portásszoba: két **kávéhézi helyiség** utcái, 14 méter hosszú és 12 méter széles: közvetlen utána egy rendkívül nagy **étterem** 8 méter széles és 30 méter hosszú; utána konyha, mosókonyha, 2 lakás szoba, 1 pinczeszoba, mosókonyha, istálló, pincze stb. Későbbi bérlet tárgya lehet kert vendéglőnek egy nagy kerthelyiség is. Biztosítékul 1/2 évi bér előre fizetendő.

Megjegyzendő, hogy M.-Sziget a legelőkelőbb kereskedelmi városok egyike s mint vasuti végállomás szállodának igen előnyös. Továbbá a Magyarországi kárpátgyelet Máramaros sóbányái és természeti szépségeinek megtekintésére gyakran rendez ide kirándulást. A Magyar észak-keleti vasut pedig kéjvonatot. Most is alig pár hete volt a kárpátgyelet egy héti tartott kirándulása befejezve a melyre más megyékből ideutazott 80 idegen vett részt, jövőre pedig a magyarországi tanárgyület rándul fel, mintegy 150—200 taggal M.-Szigetre s évenként több és több turista keresi fel Máramarost amelynek több mint 10 fürdője számos idegenek gyógyulohelyei, a kereskedelmi utazóknak pedig M.-Sziget egész éven át főtájalózkodási helyük és célpontjuk.

Főlvilágosítást nyújt a »Vendéglősök Lapja« kiadóhivatala BUDAPESTEN.

M A R G I T

gyógyforrás,

„Magyar Selters“

Vegyelmezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szén-savtartalma kiváló hatásnak bizonyul különösen **tüdőbántalmaknál** a hol a szabadszén-sav csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szén-sav gazdagsága a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközöli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabadszén-sav-tartalmában erősebb ásványvizek, mint a **seltersi gleichenbergi, tudóbajokban** különösen **tüdővérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett használható.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfbán**, a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: **Dr. Korányi, Dr. Gebhard, Dr. Navratil, Dr. Poór, Dr. Kéty, Dr. Barbás**; Bécsben: **Dr. Bamberger, Dr. Duschek** stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a léggő-, emésztő és húgyszervek általános hurutos bántalmainál.

Borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos főraktár

ÉDESKUTY L.

m. k. ásványvíz szállítónál Budapesten.

Ugyisintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

A legjobb és legbiztosabb borderítő szer a Ch. Jullien-féle derítő por, bor és minden szeszes ital számára 1 kg. 4 ft 80 kr., és 100 hektoliter borderítésére elegendő.

Egyedüli főraktár és eladási hely Magyarország és az osztrák birodalom részére.

Frommer Testvéreknél

Budapest, VII. Dohány-utca 5 sz.

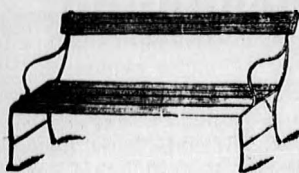
Dietrich és Fischer.

Első magyar égenolajok esszenciák és folyadékszínek gyár.

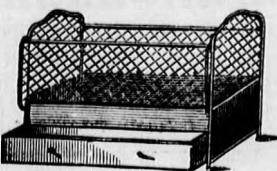
Ujpest, főut 75. saját házban.

Ajánljuk a tisztelt közönségnek **rum, szilvorum, törköly, cognac** és **megyesszenciáinkat**, melynek neme aromája és olcsósága által semmi külföldi gyártmány nem versenyezhetik. Árjegyzékek valamint kezeléskönyvet kívánatra ingyen.

Brózsza és Társa

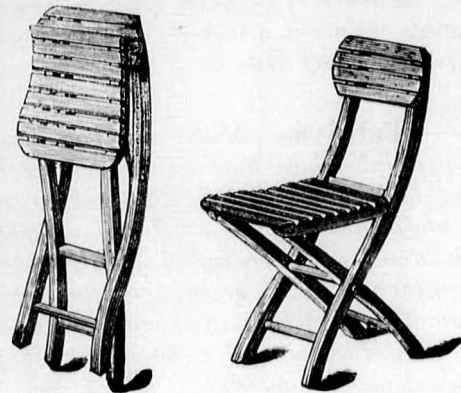

vasbutor
gyárosok
Budapest,
V. kerület,
József-tér 14.

Ajánlom dúsan felszerelt gyári raktárunkat saját készítményű vasbutorokból, ugymint: ágyak, mosdóasztalok, éjjeli szekrények, gyermekágyak, hőlécsek, gyermekkocsik, sodrony- és rugany-ágybetétek, ruhatartók, kerti-sátrak, padok, székek, asztalok stb. — Különösen felhívjuk a tiszt. közönség figyelmét ujonnan szerkesztett, kerti pad, karszék és székjeinkre, melyeket ezentúl esakis száraz és minden időviszontagságnak ellenálló, impregnált természetű keményfa-ülésekkel látandunk el. Elvállalunk teljes szoba-, kerti korodai-, intézeti-, szállodai- és kávéházi berendezéseket külön költségvetés bemutatása mellett. Vidéki megrendelések pontosan és jutányos áron számítva eszközöltetnek. Ismétlődő tetemes árleengedésben részesülnek. — Kimerítő dúsz képes árjegyzékünk új kiadása most jelent meg és kívánatra bérmentve küldjük.

Készítem a vendéglői és korecsmai berendezésekhez a legfinomabb **BERCZÉS SZÉKEKET**

konyhai berendezésekhez a legcélszerűbb s legtartósabb fabutorokat raktáromban készen tartok. Megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítek.

SZABÓ GERGELY

asztalos mester.

BUDAPEST, VIII. Ujvársátrét és Szilágyi-u. sarok.

A budapesti pinczér-egylet
központi elhelyező intézete

CSERWENY W.

vezetés alatt.

Budapest, IV. Kalap-utca 14. sz.

Telephon összeköttetés

Das centrale Stellenvermittlungsbureau des Budapester Kellnervereins unter Leitung von W. CSERWENY befindet sich Budapest, Kalap-utca Nr. 14.

Sörcsarnok bérbeadás.

Egy nagyobb vidéki város, élénk forgalmi helyén, folyó év november 1-től egy **csörnsarnok** 6 évre bérbeadandó. A czim e lap kiadóhivatalában megtehető.

Van szerencsém becses tudomására hozni, hogy a mai napon Debreczenben (kis várad-utca 2087. sz. a.)

közvetítő és tudakozó intézetet
nyitottam.

Azon körülménynél fogva, hogy helyben már 3 évig mint egyleti ügynök működtem, főfeladatul tűztem ki magamnak a

vendéglői és kávéházi

mindkét nemheli **személyzet** közvetítését.

A midőn üzletemet a t. ez. nagybecsű figyelmébe és pártfogásába ajánlani szerencsém van, biztosítom a t. Czimet, miszerint hosszas gyakorlat és tapasztalat folytán mindenkor arra fogok törekedni, hogy a t. Czimet megbízható, alkalmas és minden tekintetben megfelelő személyzettel lássam el, hogy a már régenbirt bizalmat újból méltán kiérdemeljem.

Becsés pártfogását, illetve szives megrendeléseit kérve s magamat jóindulatába ajánlva vagyok

kiváló tisztelettel

Elsner Henrik.

SCHREIBER J. és unokaöcscsei

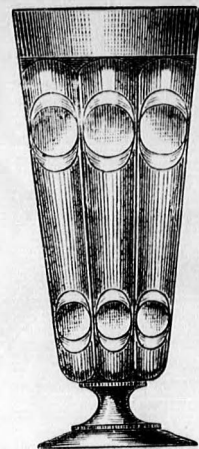
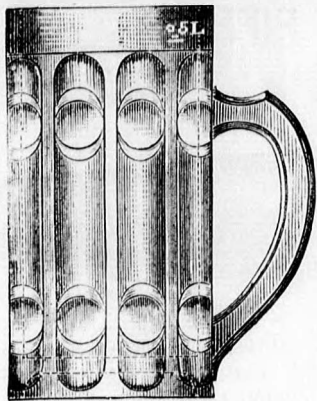
cs. kir. szab. üvegyárosok,

Budapest, régi posta-utcza 10. szám (földszint).

Nagy választék üvegedényekben
szállodások, vendéglősök, kávéházak és háztartási használatra.

Glasfabriken:

ZAY-UGRÓCZ Post Zay-Ugrócz. Telegrafen-Station Zay-Ugrócz. Waagthalbanstation Trencsin.	DEUTSCHLAND: Fürstenberg a. d. Oder Post Fürstenberg an der Oder. Telegrafen- und Bahnstation Fürstenberg a. d. Oder.	GROSS-ULLERSDORF Post Petersdorf Telegrafenstation Gross-Ullersd. Bahnstation Petersdorf-Ullersd. Mährischen Grenzbahn.	MÄHREN.
UNGARN. JOSEFSTHAL Post Svetla Telegrafenstation Svetla. Nordwestbahnstation Svetla.	RUSSISCH-POLEN: ZOMBKOWICE Post Zombkowitz an der Warschau-WienerBahn.	JARONOWITZ Post Göding. Telegrafenstation Göding. Nordbahnstation Göding.	MÄHREN.
DURNIAN. Post Göding. Telegrafenstation Göding. Nordbahnstation Göding. MÄHREN.		HEINRICHSHÜTTE Post Göding. Telegrafenstation Göding. Nordbahnstation Luschitz. MÄHREN.	

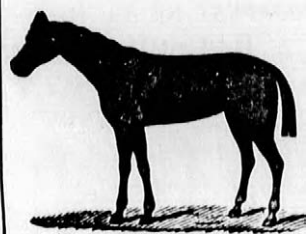

Menyasszonyi kelengye 300 frttól feljebb.

Ifj. Sír Nándor és Társa

Budapest, hatvani-utca 22.

Nyári idény a **SZILÁCSI FÜRDŐBEN** szintén képviselve.

„Kinesemhez“

Vászonáru, szepességi asztalnemű, fehérenemű, kész menyasszonyi kelengye, szövöttáru s férfidivat stb. üzlet — ajánlja összes áruit s különösen a fürdő-saisonra frottir- és fürdő-czikkeit. Vizhatlan felöltőt és plaid és plüchpokrocait stb. Menyasszonyi kelengyék könnyebb megrendelése végett kívánatra utazóink minta-gyűjteményekkel bárhová saját költségünkön a házhoz rendelhetők. Árjegyzékek és mintadarabok díjmentesen küldetnek. Férfi, női vagy gyermek fehéreneműek mérték után készítettnek s gyorsan szolid kivitellel és olcsó árak mellett szállíttatnak. Divatos függönyök, zsebkendők és harisnyák stb. nagy választékban vannak.

Ajánljuk czégünket a nagyérdemű közönség becses pártfogásába.

Teljes tisztelettel

Ifj. Sír Nándor és Társa.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.

NEHÁNY SZÁZ

Christopfle-féle

evőeszközök,

tojástartók, és tea-kanaknak eladók.

Bővebbet e lap kiadóhivatala ad.

Eble Lajos,

mindennemű sörök és pezsgők szállítója.

Lakik:

BUDAPEST,

IV. borz-utca 1. sz.

Ormai Mór

ajánlja saját gyártmányu sérvkötőit,

melyek a sérvben szenvedőknek legbiztosabb gyógyulását elősegítik, ugyszintén gör. sér-harisnyáit, haskötőt, gummi és flanel kötéseit, suspensoriumokat tricotból, bőrből és kautschukból, különösen alkalmas heresérveknél; vizellettartók, ágy-betétek, kötszerek és minden a beteg-ápoláshoz szükséges eszközök nagy választékban. — Egyszersmind ajánlja saját készítményű mindennemű kesztyűt, vankosait, esőköpenyeit és kamasliait legjobb minőségben. — Továbbá ajánlja legfinomabb nemű fenyés-, szarvas-, őz-, kutyabőr keztyükbeni választékos raktárát. — Sérvkötők próbálására külön helyisége van.

Sérvkötők megrendelésénél elégséges a szenvedő rész nagyságának, jobbra balra vagy dupla megjelölése. Vidéki megrendelések pontosan utánvétel mellett eszközöltetnek.

ORMAI MÓR

sebészeti kötések és kesztyű-gyára

Budapest, hatvani-utca 20. sz.

KLÖSZ GYÖRGY

fényképészeti műintézete.

Budapest, IV. Hatvani-utca 18. sz.

Elvállal mindennemű fényképi felvételeket, többszörösítéseket gépekről, ipar-, mű- és tantárgyokról.

Photolithographia, Czinkographia, fénynyomat,

Autographia, Fénymásolat.

Leth Lajos

Magyarország legelső és legnagyobb

elhelyező intézete

szállodai-, vendéglői- és kávéházi-személyzetnek

Budapest, kalap-utca 5. szám.

Telephon 392. szám.

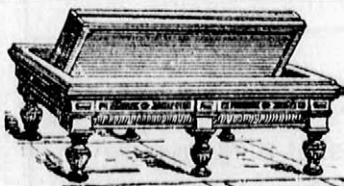
Kutschera Mihály közvetítő intézete.

Van szerencsém a n. é. vendéglős- és kávé uraknak becses tudomására hozni, hogy közvetítő intézetem f. évi május 1-től fogva Budapest, belváros Lipót-utca 1. szám alá helyeztem át. Ennél fogva kérem, miszerint előforduló, szükség esetében, akár mily nemű üzleti személyzetre nézve bizalommal hozzám fordulni méltóztassék, mely tisztelettel maradtam

Kutschera Mihály,
főügynök.

Iroda: Lipót-utca 1. sz. Duna-utca sarkan.

Lakás: IV., Lipót-utca 10. sz.

Cs. és kir. udvari teke-asztal gyár
Seifert Henrik és Fiai

Gyárak: Budapest: szövetség-utca 37.
Bécs: Mittersteig 28.

Nagy kiállítási érem

kitűnő munka és jó izlésért.

Uj rózsza krumpli 2.50 kr.

Uj vöröshagyma 4.50 „

Fokhagyma 100 kilo 9 frt.

Szalámi I. a. 145 „

Paprika legfinomabb 158 „

Paprika szalonna 66 „

Tarhonya tojásos 32 „

Fele előleg, fele utánvétel.

Megjegyzem, hogy csakis a legfinomabb minőségű árukat ajánlom.

RENISCH S. J.

Szegeden.

Demeter Ferencz,

bor, fűszer, csemege és ásványviz-üzlete

Andrássy-út 47.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát a t. vendéglős urak mint vizonteladókknak a legutányosabb árak mellett mindennemű fűszer, ásványvizet, kiváló finom szalámi, Prágai sonka, mustárt, sajtjémet Caviar

Szegedi különlegességek,

u. n. legfinomabb tiszta rózsapaprika, szárított hüvelyes csörmölyi paprá s valódi szegedi tarhonya s minden a vendéglős szakba vágó czikkek.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettnek

Cs. kir. szabadalmazott
egyetemleges önműködő és nyomásszabályzó csapok

angolgyörös ércből készítve csak 3 részből állanak.

Kais. kön.
Universal-Selbstmuseaux-PIPEN

blos in drei Bestandtheile aus englischem Rothmetall.

Cs. kir. szabadalmazott önműködő és nyomásszabályzó csapok.
K. k. pr. Universal-Selbstmuseaux-Pipen.

Ezen ezelszerű újonnan szerkesztett sörpezsgő-csapok teljesen elegendők a legnagyobb sörfogyasztásnál is és így egy más **tartalék csap** szükségtelenné válik. Egyszerű szerkezete folytán rendes folyást enged és az utólagos csepegést teljesen kizárja. Egy évre terjedő tartósságáért kezkeskedtetik, esetleg a hibás csap kicserélésére is vállalkozunk.

Az utóbbi időben már használatba több mint 900 db vététtel.

Áraik 7 frttól 9 frtig Hosszabb minőségű 11 frttól 13 frt 50 krig.

Kaphatók **BUDAPESTEN:**

Geittner és Rausch,
Andrássy-ut.

SCHOTTOLA ERNŐ, Andrásy-út.

Kann és Heller urnál Váci-körut.

Hubert Fülöp, Andrásy-ut.

Stiller József Kerepesi-ut.

Diese practische Erfindung besteht in gänzlicher Beseitigung sämtlicher Reparaturen so wie leichte Reinigung also auch das Nachtropfen des guten Verschlusses als existenslos zu betrachten ist. Nur die einfache Konstruktion, welche in 3 Theile besteht, hat die Eigenschaft eine langjährige Dauerhaftigkeit zu besitzen.

In der kürzesten Zeit schon in Schankgebrauch über 900 Stück ohne der geringsten Störung und äusserst ruhigen Gang in Verwendung.

Selbe bezieht man auf 1-jähriger Garantie. Bei effectuellen Umtausch kurze Gattung von 7—9 fl., lange Sorte von 11—13.50 zu bekommen.

Zu haben in **BUDAPEST** bei den Herren:
GEITNER & RAUSCH Andrásy-ut.

SCHOTTOLA ERNŐ ANDRÁSSYUT

Kann & Heller, Váci-körut.

Hubert Fülöp, Andrásy-ut.

Stiller József, Kerepesi ut.

Ansicht der inneren Construction.

Eladó vendéglők.

Egy vidéki nagyobb városban levő újonnan épült sz. álloda, valamint Budapesten a belvárosban egy jóforgalmu régi vendéglő-üzlet eladandó. Bővebb értesítést e lap kiadóhivatala ad.

Brünner Testvérek

császár királyi szabadalmazott petroleum-lámpa-gyár

Petroleum

Napfény

függő-lámpák

uj, szabadalmazott

Excelsior-lámpa

100 gyertya világító erővel

vakító fehér láng, leggyesze-
rűbb és legszolidabb szerkezet,
alulról meggyújtandó, szabá-
lyozható és kioltandó,

Excelsior

égővel

1887-ki szabadalom.

60

gyertya
világító
erővel.

asztali-
és
függőlámpák

fali- és kézi lám-
pák minden kiál-
lításban

gyémánt-kör-
égővel

legolcsóbb árak
mellett.

Raktár: Budapesten, Koronaherceg-utca 3. sz.

FODOR L.

férfi-szabó

**Budapest, IV. ker. Egyetem-ter 5. szám.
az „Egyetemhez.”**

Legnagyobb hazai kész uri és gyermek ruharaktár.

Ezen cég az idegenek, valamint a t. közönség figyelmébe ajánlható, itt nem csak elegánsan, izlésteljesen és legdusabb divat szerinti jó szabásu, hanem főltte még rendkívüli jutányos árak mellett lehet ruházkodni.

Szabó kellékek nagy választékban.

Bélés, satin minden színben 1 mtr. 25 kr. Or-
gantín, Mouslin, Moul és Batist, Chiffon, vászon,
Flóridás, Luster minden színben 1 mtr. 28 kr.
Valódi Clark-cérna, divat gombok, csipke, nagy
választékban, himzet szél, csipke kendő, selyem
kendő 30 krajczártól 6 forintig.

Petrovits és társa

Budapest, VIII. kerepesi-ut 9. (Beleznay-kert)

Női ing, Corsetta, Creton, Lüster és Moul köté-
nyek, menyasszonyi koszoruk és fátyol, férfi
chiffon, Oxford, Creton és serge ingek legjobb
minőségben 1—2.75 Nyakkendők dus választék-
ban, chiffon és kautsuk gallér és kézelő.

Dr. Jaeger rendszer normál ruházat

Szövött, kötött és rövid áru raktár.

Legjobb szabásu vállfűzők, tricót derek.